

*ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА
ИНТЕГРИРАНЕ НА
РОМИТЕ В ОБЩИНА
ДОЛНА БАНЯ
(2014 – 2020 Г.)*

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ

II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО ПО ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ НА ДЕЙСТВИЕ, ИЗВЕЖДАНЕ НА ДОБРИ ПРАКТИКИ

1. Образование;
2. Здравеопазване;
3. Жилищни условия;
4. Заетост;
5. Върховенство на закона и недискриминация
6. Култура и медии;

IV. ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ И ДЕЙНОСТИ ЗАЛОЖЕНИ ПО ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ НА ДЕЙСТВИЕ

1. Образование;
2. Здравеопазване;
3. Жилищни условия;
4. Заетост и социално включване;
5. Върховенство на закона и недискриминация;
6. Култура и медии;
7. Създаване на необходимите предпоставки за изпълнение на Общинския план за интегриране на ромите;

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

VI. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ:

Настоящия общински план за интегриране на ромите в община Долна баня (2014–2020г.), наричан по-долу за краткост Плана, е разработен в съответствие с Областна стратегия за интегриране на ромите в Софийска област (2012–2020 г.), Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012–2020 г.), както и Плана за действие към нея. Основна цел на Плана е прилагането на целенасочен интегриран подход към гражданите от уязвимите групи за борба с бедността и социалното изключване. Изготвянето му бе след направен обстоен анализ на ситуацията по приоритетните области на действие, а именно: Образование, Здравеопазване, Жилищни условия, Заетост, Върховенство на закона и недискриминация и Култура и медии.

Изпълнението на Плана е в посока решаването на проблема с интеграцията на малцинствените групи в обществото, този наболял въпрос е залегнал и като основа на цялостната политика по приобщаване и включване в община Долна баня.

Изградено е ефективно сътрудничество и партньорство между местните институции, малцинствената общност, нестопанските организации и местните лидери. С тази всеобща подкрепа и съвместна работа всички заедно можем да дадем гаранция за решаването на конкретните проблеми на населението, както и да предприемем активни действия за реализиране на съвместни програми и политики допринасящи за процеса на интеграция на малцинствата.

В разработването на плана за действие участваха, съгласно заповед РД–15– 30/05.02.2015 г.

- Община Долна баня
- Дирекция” Социална закрила” гр.Долна баня
- Дирекция “Социално подпомагане” гр.Ихтиман
- Филиал на Дирекция ”Бюро по труда” гр. Самоков в гр. Долна баня
- Представители на ромската общност
- Модератори от ЦРО гр. Долна баня, към НПО – ЦМЕДТ Амалипе
- Личните лекари на територията на община Долна баня
- ОДЗ”Юрий Гагарин”
- СОУ”Неофит Рилски”
- ПГ”Христо Ботев”

II. АКТУАЛНО СЪСЪТОЯНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ

Броят на населението по настоящ адрес в община Долна баня е представен в Таблица № 1

Година:	Общо:	Мъже:	Жени:
2012	4 750	2 331	2 419
2013	4 786	2 339	2 447
2014	4 825	2 357	2 468

Данните са взети от ЕСГРАОН – община Долна баня

Етническата група на българските граждани от ромски произход в гр. Долна баня е значителна и броят ѝ е около 33% от общия брой на населението. Тъй като официално не могат да бъдат преброени ромите в Долна баня, защото голяма част от тях се самоопределят като българи, тази информация се взема приблизително от ЕСГРАОН на общинска администрация Долна баня. Част от хората, които околното население назовава като „роми” или „цигани” се самоопределят като българи, което произтича от правото на преброяваното лице само да определи етническата си принадлежност или да не посочи такава. Трябва да се има предвид, че извън преброяванията на населението, данни по етнически признак не се събират.

Данните, с които се разполага Дирекция «Бюро по труда» са на основа на доброволно самоопределяне на регистриращите се, по тази причина в **Таблица № 2** ще посочим средно-годишното ниво на безработица, без да разделяме българските граждани по етническа принадлежност.

Таблица № 2

Година:	Брой:	Процентно съотношение:
Регистрирани безработни лица, 2012 г.	688	35,16 %
Регистрирани безработни лица, 2013 г.	648	33,11 %
Регистрирани безработни лица, 2014 г.	834	42,62 %

Таблица № 3

2014 година	Брой:	Процентно съотношение:
Брой безработни лица без, или с по-ниско от основно образование	499	59,83 %
Брой безработни младежи от 19 до 29 години	225	26,98 %
Брой безработни лица на възраст над 55 години	139	16,7 %

Данните са взети от Дирекция „Бюро по труда” гр. Самоков

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО ПО ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ, ДЕЙСТВИЕ И ИЗВЕЖДАНЕ НА ДОБРИ ПРАКТИКИ

1. ПРИОРИТЕТ – ОБРАЗОВАНИЕ

В община Долна баня има добре развита образователна структура, и чрез политиката която провежда общината се създават условия за осигуряване на равен достъп до детска градина, предучилищна подготовка и качествено образование за всички деца и ученици. На територията ѝ съществуват 3 учебни заведения – СОУ“Неофит Рилски”, Професионална гимназия ”Христо Ботев” и обединено детско заведение “Юрий Гагарин”. В община Долна баня се намира и ДДЛРГ ”К.Ляпчева”. Той осигурява подходяща среда за живот, близка до

семејната и осъществява постоянна, седмична и дневна грижа за деца в рисково положение. В дома има 35 деца на възраст от 7 до 18 години, които се обучават от първи до дванадесети клас в двете училища в града.

В ОЗД „Юрий Гагарин” обхванатите деца са 208, в 7 групи. В СОУ „Неофит Рилски” общия брой на учениците е 468, съответно от 1 до 4 клас – 191, от 5 до 8 клас – 181 и от 9 до 12 клас – 96, разпределени в 20 паралелки. В ПГ „Христо Ботев” учениците от 9 до 12 клас са 93 в дневна форма на обучение и 124 – вечерна форма на обучение, разпределени в 8 паралелки.

Полезността от достигнатите до настоящия момент резултати се отразява в повишения интерес от страна на ромските деца към образованието. Мотивирането чрез интерактивни методи на обучение и възпитание, чрез интегриране на нови технологии, както и чрез извличане на нравствени, естетически и трудови компоненти от етническият фолклор е предпоставка за тяхното активно включване в обучението.

Няма сегрегация относно учениците и децата в детската градина, както и не се води статистика за етническата им принадлежност. Получения резултат от изпълнените дейности влияе положително върху образователния статус на ромската общност, но процеса е труден и дълъг, затова е важно да се отбележи че община Долна баня работи активно в посока повишаване на знанията и уменията на децата от общността.

Добри практики, които ще се заложат като продължаващи дейности са ученическият парламент с включени в него деца от ромски произход, като и родителските комитети с участието на родители от малцинствата. Това от своя страна е предпоставка за по-пълноценно осъществяване на процеса на възпитание и обучение на децата им, както и повишаване на интереса на самите деца към образованието.

В ОДЗ „Юри Гагарин” също са ангажирани всички родители и са сформирани родителски комитети.

Активното включване на родители в общо училищните прояви, като и в решаването на належащи проблеми възникнали в процеса на възпитание и обучение на децата е основен фактор за интеграция и постигане на успехи в свeрата на образованието.

2. ПРИОРИТЕТ – ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Като цяло общото състояние в сферата на здравеопазването е незадоволително. Сградата на старата поликлиника, където се помещават тримата общопрактикуващи лекари не е ремонтирана от години, нуждае се и от ново оборудване. Един от най-значимите проблеми е липсата на кабинет за спешна помощ, което много често довежда до фатални последици за нуждаещите се от навременна лекарска намеса.

Община Долна баня осигурява равен достъп до здравни услуги на всички граждани живеещи на територията ѝ без ограничение на етническата им принадлежност. Наблюдава се повишаване на интереса на ромската общност към здравните теми и проблеми.

Могат да се изведат много добри практики, като **Беседа на тема „Здравословно хранене“**, отбелязване на **"Международния ден за борба с туберкулозата"** и **Световния ден за борба срещу СПИН**, **Месец октомври - световен месец за борба с рака на гърдата**, **Разясняване здравноосигурителните права и задължения**, **„Пренатална и постнатална грижа и семайно планиране»** и много други полезни кампании и беседи. Реализирането им се осъществява от Център за развитие на общността – гр. Долна баня, Центъра за обществена подкрепа и здравния медиатор към общината, съвместно с общинска администрация.

3. ПРИОРИТЕТ – ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

До настоящия момент са обхванати малка част от заложените инфраструктурни дейности на територията на общината, като липсата на финансов ресурс е основния проблем стоящ пред община Долна баня.

Подобряването на инфраструктурата и жилищните условия на ромската общност са проблем, чието цялостно решаване е дългосрочна дейност. В общината съществува ежегодна устойчива практика за подобряване на вътрешната пътна мрежа, зелените площи, тротоарите и алеите. Сред основните проблеми, които стоят пред общината са подмяната, изграждането и доизграждането на ВИК-а и канализационните съоръжения в ромските квартали. Достъпа до осигуряването на елементарни хигиенни нужди стои на дневен ред пред местната управа. Заложените средства за изграждане и подмяна на тези съоръжения са твърде недостатъчни, като общината търси средства, чрез кандидатстване по оперативните програми финансирани от ЕС.

На местата където се подменят ВИК-а съоръженията са заложен и действия по облагородяване на районите, асфалтиране на улиците, изграждане на нови тротоари.

Пред местната управа стои и друг проблем, а именно с незаконните жилища, като в национален план делът на незаконното строителство е относително голям. Общината от своя страна води диалог с тези жители за закупуването на терените и тяхното узаконяване, като една от целите е и свързването и получаването на законни партии от разпределителните дружества обслужващи територията на общината.

4. ПРИОРИТЕТ – ЗАЕТОСТ

Основен проблем съществуващ на територията на общината е безработицата, която в последните години заема значително място, превръщайки се в сложен въпрос, чиито отговор изисква спешно разрешаване. Засегнати са големи маси от хора - тъй наречените “рискови групи”. Причините за това са: образование, което не съответства на изискванията на трудовия пазар; трудно започване на първа работа; ниското заплащане, както и желанието на младите хора за миграция след завършване на образование в търсене на по-добри условия на труд и успешна реализация. Включването на хора от целевите групи е предпоставка за тяхната интеграция в обществото и подобряване

качеството им на живот. Повишаване предлагането на работни места и заетостта в общината е Регионална програма за заетост и обучение, тя е Процента на лицата в община Долна баня от целевите групи не реализирани на пазара на труда е висок, това води до не достатъчна ефективност и обхват. Работи се усилено по посока реализиране на политиката за заетост, обучение и квалификация, но ограничения държавен финансов ресурс и все още не стартиралите Програми за заетост финансирани от Европейските фондове, доведоха до нисък процент реализирани дълготрайно незаемите лица на пазара на труда. Ръста на безработицата и финансовата стагнация, поставиха много ромски семейства пред невъзможността да обслужват ежедневните си битови нужди. Поради спецификата на лицата в анализирания целева група, процеса на тяхната социализация и реализация на пазара на труда се поражда необходимостта от търсене на начини за осигуряване на заетост. Такива добри практики бяха Програмите реализирани по схемите на ОП"РЧР" – „Подкрепа за заетост”, „Нов избор – развитие и реализация” по схема Развитие и „Ново начало – от образование към заетост”. Придобиване на квалификация с последваща заетост и обучение по време на заетост е подходящо решение на проблема с реализацията дори и след края на Програмата, поради придобитите знания и умения, които ще повишат конкурентно способността на пазара на труда. Това са специфични инструменти на политика на пазара на труда, посредством които ще се преодолее проблема безработица. Едновременно с това ще се даде възможност за предприемане на действия водещи до преодоляване и на негативните тенденции, свързани с последствията върху пазара на труда от икономическата криза.

5. ПРИОРИТЕТ – ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

До настоящия момент реализирането на приоритет върховенство на закона и недискриминация се осъществява и с помощта на Комисията за защита от дискриминация, която организира открити приемни в сградата на общинска администрация. Центъра за развитие на общността Долна баня организира кампании за толерантност и недискриминация. Такава кампания е „Животът е като огледало” – под мотото „Усмихни се, за да получиш усмивка” и цел – да бъдем толерантни един към друг. Община Долна баня е създавала подходяща среда, в която всеки гражданин има равни права и под никаква форма не подлежи на дискриминация. Чрез строго спазване на свободата и правата на човека на територията на общината се създава хармонично съжителство на хората с различна етническа и религиозна идентичност, като това е предпоставка за постигнатите добри резултати в тази приоритетна област.

6. ПРИОРИТЕТ – КУЛТУРА И МЕДИИ

Анализирайки резултатите до настоящия момент, отчитаме добри показатели относно реализирането на приоритет култура и медии. Провеждането на множество дейности с участието на ромската общност, като и

инициираните от тях дейности, очертават добри практики, които може да бъдат устойчиви, запазени и продължени във времето. Включването им в културния живот на града, като и промотирането на тяхната култура и идентичност е огромна крачка, допринасяща за интегрирането им в обществото.

IV. ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ И ДЕЙНОСТИ ЗАЛОЖЕНИ ПО ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ НА ДЕЙСТВИЕ

Динамично променящите се обществени процеси, завишените изисквания към нашата страна по отношение пълноценната интеграция на малцинствените общности доказват, че е спешна необходимостта от реализиране на адекватни мерки и нови подходи в работата с тях. Политики, които да гарантират устойчивостта в намеренията на държавната и местна власт от една страна, а от друга да съдействат за превръщането на малцинствените общности в равностойни партньори при решаването на конкретни проблеми. Етническите общности не бива да се разглеждат единствено като пасивен наблюдател – консуматор на обществени блага. Изоляцията на ромската и други общности, съпроводени от липса на програмно подкрепени подходи, доведоха до утежняване на състоянието на малцинствата. Завиши се степента на недоверие, вътрешно несъгласие с обкръжаващите ги обществени процеси. В наши дни предизвикателствата пред държавната и местна администрация, свързани с членство ни в ЕС доказват нарастващата необходимост от смяна на подхода в работата на всички обществени сектори с представителите на малцинствените общности. Налага се изместване на акцента в досегашната ни работата – от пасивни наблюдатели на обществените процеси да се пристъпи към активно включване на етническите малцинства в тях.

Социалната интеграция на ромите и на българските граждани в уязвимо положение принадлежащи към други етнически групи е предпоставка за успешно и устойчиво развитие на българското общество. Тя е активен двустранен процес на социално включване, насочен към преодоляване на съществуващите за тях негативни социално - икономически характеристики и последващ просперитет в обществото.

Приоритетни области на действие:

1. Образование;
2. Здравеопазване;
3. Жилищни условия;
4. Заетост и социално включване;
5. Върховенство на закона и недискриминация;
6. Култура и медии;
7. Създаване на необходимите предпоставки за изпълнение на Общинския план за интегриране на ромите.

1. ПРИОРИТЕТ – ОБРАЗОВАНИЕ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		
					Средства	Източник	Индикатори
1.Повишаване на обхвата на ромски деца в предучилищното образование	1.1.Повишаване на нетния коефициент на записване на ромските деца в детска градина до средните за общината нива	1.1.1. Ремонт и подобряване на техническото оборудване на съществуващата детска градина в община Долна баня	Община, ОДЗ „Ю.Гагрин”	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Постигната ефективност
		1.1.2.Работа с ромски семейства за повишаване на мотивацията за записване на децата в предучилищна подготвителна група	ЦРО, ЦМЕДТ „Амалипе”	2014-2020	Според бюджета на проекта	Фондация „Отворено общество”, ЦОИДУЕМ, Оперативни програми	Брой достигнати семейства
		1.1.3. Запазване на родителските клубове с активното участие на ромски родители в ОДЗ „Юрий Гагарин	ОДЗ „Ю.Гагрин”	2014-2020	-	Не е необходим	Брой родители
2.Повишаване на обхвата в основна и средна степен на образованието	2.1.Намаляване до минимум на отпадналите ученици в основна и средна степен на образованието	2.1.1.Ремонт и подобряване на обзавеждането в училищата интегриращи ромски ученици	Община, Училища	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Постигната ефективност
		2.1.2.Общностни кампании и работа в общността за формиране на подкрепяща среда и превръщане на образованието в устойчива ценност.	Община, ЦРО, НПО	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми , В рамките на бюджета на ЦРО	Брой семейства, включени в дейности за превенция на отпадането

		2.1.3. Реализиране на целенасочени дейности / проекти за намаляване на отпадането на ромските деца: в училищата на територията на общината	Община, СОУ „Неофит Рилски”, ПГ „Христо Ботев”, ЦМЕДТ Амалипе	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми, ЦОИДУЕМ, частни донори, НПО	Брой деца, включени в дейности за превенция на отпадането
		2.1.4. Обучение на учители за превенция на отпадането на деца от училище: веднъж годишно	Община, Училища, НПО	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Брой обучени учители
		2.1.5. Запазване на интеркултурно образование: чрез СИП, ИКД, както и в предметите от ЗП	СОУ „Неофит Рилски”, ПГ „Христо Ботев” Амалипе	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми, ЦОИДУЕМ	Брой деца, включени във форми на интеркултурно образование
		2.1.6. Запазване на родителските клубове / училищни настоятелства с активното участие на ромски родители в училищата СОУ „Неофит Рилски” и ПГ „Христо Ботев”	СОУ „Неофит Рилски” ПГ „Христо Ботев”	2014-2020	-	Не е необходим	Брой родители, включени в дейности за превенция на отпадането
		2.1.7. Запазване на Ученическия парламент, работещ за превенция на отпадането от училище в СОУ „Неофит Рилски” и ПГ „Христо Ботев”	СОУ „Неофит Рилски”, ПГ „Христо Ботев” Община, Училища, НПО	2014-2020 2014-2020	-	Не е необходим	Брой ученици, включени в дейности за превенция на отпадането Брой включени ученици
3.Обучение в дух на толерантност	3.1. Въвеждане на разнообразни форми на интеркултурно образование	3.1.1. Запазване е на групи по СИП / ИКД „Фолклор на етносите“ в училище СОУ „Неофит Рилски”	СОУ „Неофит Рилски”, Амалипе	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми, Училищен бюджет	Брой деца, включени в дейности за въвеждане на интеркултурно образование

		3.1.2. Създаване на групи по СИП / ИКД „Фолклор на етносите“ в ПГ „Хр.Ботев“	ПГ „Хр.Ботев“	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми, Училищен бюджет	Брой деца, включени в дейности за въвеждане на интеркултурно образование
		3.1.3. Въвеждане на извънкласни дейности, свързани с културата, занаятите и обичаите на различните етноси	Училища, Община	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми, ЦОИДУЕМ	Брой ученици
		3.1.4. Подкрепа за участие на ученици от общината в етнофестивали в цялата стран	Община, училища	2014-2020	1500 лв.	Общински бюджет, Училищен бюджет	
4.Подсигуряване на равен достъп до качествено образование	4.1.Повишаване на качеството на образованието на децата от ромски произход	4.1.1. Ремонт и обновяване на училищната база в училищата и оборудване на кабинети по предмети	Община, Училища	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми, НПО	Брой подкрепени училища, осъществяващи дейности за образователна интеграция
		4.1.2. Обогаляване на интерактивното обучение, чрез ИКТ	Община, Училища	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми , НПО	Постигнат резултат
5.Увеличаване на процента на роми със средно и висше образование	5.1.Подсигуряване на равен достъп до качествено средно образование за младежите / девойките от ромски произход / етническите малцинства	5.1.1. Обучение на учителите от средните училища за ефективна работа в мултикултурна среда	Училища	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Брой обучени учители
		5.1.2. Мотивационни кампании с ромски младежи и семейства за повишаване на мотивацията за записване в средни училища, както и организиране на дейности по кариерно ориентиране и	Училища, ЦРО	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Брой ученици

		консултиране на учениците при избора на професия, при преходите в рамките на образователната система или от образование към заетост делегиране на дейности на ЦРО					
		5.1.3. Включване на средношколците в младежки дейности и мотивационна работа с цел превенция на отпадането им от училище	Средни училища, ЦРО	2014 -2020	-	В рамките на бюджетите на институциите	Брой младежи
	5.2.Подкрепа за обучение на ромски младежи и девойки във висши училища	5.2.1. Ежегодно провеждане на мотивационни кампании сред завършващите средно образование	Училища, ЦРО, община	2014-2020	-	Не е необходим	Брой подкрепени студенти от уязвими групи
6.Прилагане на разнообразни форми за работа с възрастни отпаднали от училище	6.1.Подобряване на различните модели на образование	6.1.1. Включване на възрастни роми в програми за ограмотаване (проект „Нов шанс за успех“ и др.)	Училища, РИО	2014–2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Брой включени лица
7.Подобряване качеството на образованието и обучение в съответствие с потребностите на пазара на труда за изграждане на икономика, основана на	7.1.Укрепване на връзките между институциите за образование и обучение и бизнеса.	7.1.1. Практики за ученици в реална работна среда	Община, Училища	2014 –2020	Според бюджета на проекта	Община, средства по европейски проекти	Брой включени лица
		7.1.2. Студентски практики в реална работна среда	Община, Училища	2014 –2020	Според бюджета на проекта	Община, училища, средства по европейски проекти	Брой включени лица

знанието	7.2. Повишаване успешната реализация на трудовия пазар	7.2.1. Предоставяне на практически умения и компетенции в отговор на новите предизвикателства	Община, училища, работодатели, браншови организации, изследователски центрове и организации	2014-2020	Според бюджета на проекта	Община, училища, средства по европейски проекти	Брой включени лица
----------	--	---	---	-----------	---------------------------	---	--------------------

2. ПРИОРИТЕТ – ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
1. Намаляване на неравнопоставеността в достъпа до здравни грижи на уязвими семейства и деца в риск.	1.1. Повишаване на обхвата на уязвимите малцинствени групи в системата за здравно осигуряване	1.1.1. Мотивационни кампании за повишаване на нивата на здравно осигуряване в ромска общност	ЦРО, РЗИ	2014-2020	-	От бюджетите на съответните институции	Брой достигнати лица
	1.2. Включване на представители на уязвимите малцинства в здравната система	1.2.1. Назначаване на здравен медиатор	РЗИ, Община	2015-2020	4800 лв. годишно	От държавния бюджет	Брой здравни медиатори
	1.3. Ранна регистрация на бременните, наблюдение по време на бременността и своевременна хоспитализация.	1.3.1. Активно издирване на бременни жени и насочването им с оглед обхващането им до 4 мес. на бременността с наблюдение от ОПЛ/АГ и повишаване сътрудничеството между институциите и НПО сектора в тази област.	Лични лекари ЦРО НПО РЗИ	2014-2020 г.	-	Не е необходим	Брой обхванати бременни с преглед и консултация с гинеколог до четвъртия месец на бременността и своевременна хоспитализация.

	1.2.Намаляване на бременностите в юношеската възраст и профилактика на вродени аномалии и наследствени заболявания.	1.2.1.Провеждане на беседи с подрастващите и младите хора и с техните родители за начините за предпазване от нежелана и ранна бременност, рисковете, които крие тя и риск от раждане на деца с вродени аномалии и наследствени болести и начини за профилактиране.	РЗИ, лични лекари, ЦРО НПО Центрове за работа с деца и младежи.	2014–2020 г.	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Брой проведени беседи Брой обхванати млади хора и техните семейства.
	1.3. Подобряване на информираността за здравословно хранене на новородените и малките деца.	1.3.1. Провеждане на беседи и разпространение на информационни материали, организиране на обучения на жени, ангажирани с отглеждане на малките деца.	РЗИ ЦРО НПО ЦОП ЦРДУ	2014–2020 г.	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Брой проведени беседи за здравословно хранене. Брой обхванати млади майки.
2. Подобряване на профилактичните дейности сред ромското население.	2.1. Редовно провеждане на профилактични прегледи за съответната възрастова група.	2.1.1. Провеждане на профилактични прегледи с мобилни кабинети в населени места с преобладаващо ромско население и уязвими групи.	РЗИ Лечебни заведения НПО	2014-2020 г.	Според бюджета на проекта	Държавен бюджет, Национални програми, Оперативни програми	Брой проведени прегледи с мобилни педиатрични кабинети.
		2.1.2. Провеждане на профилактични прегледи от дентален лекар за деца от 3 до	РЗИ Община Лечебни заведения	2014-2020	Според бюджета на проекта	Държавен бюджет, Национални програми	Брой проведени профилактични прегледи

		7 годишна възраст				Оперативни програми	
		2.1.3. Провеждане на гинекологични и онкологични прегледи	РЗИ, община, ЦРО	2014-2020	Според бюджета на проекта	Държавен бюджет	брой проведени профилактични прегледи
	2.2. Превенция и контрол на ХИВ, туберкулоза и сексуално предавани инфекции сред уязвимите ромски общности.	2.2.1. Работа в общността чрез услуги по консултиране и насочване за анонимно и безплатно изследване за ХИВ и сексуално предавани инфекции, работа на терен. Интерактивни обучения за млади хора по метода „връстници обучават връстници“.	РЗИ НПО Община, ЦРО	2014-2020 г.	Според бюджета на програмата	Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции 2008-2015 год.	Брой млади хора от общността, обхванати от пакет услуги за превенция на ХИВ.
3. Повишаване на здравните знания и информираност на ромското население.	3.1. Обучение на лица от ромската общност за техните задължения и права като пациенти.	3.1.1. Информирание на лица от ромската общност и уязвимите групи за здравноосигурителните им права и задължения и права като пациенти.	Лични лекари НПО РЗИ ДСП, ЦРО	2014- 2020 г.		Държавен бюджет.	Брой информирани лица.

		3.1.2. Създаване на извънкласни форми за здравно образование в училища с предимно ромски деца - клубове, спортни секции.	МОН, РИО, Община, училища, НПО.	2014-2020 г.	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	брой обхванати ученици; брой сформирани извънкласни форми.
	3.2. Обучение на здравни специалисти за работа в мултиетническа среда.	3.2.1. Провеждане на обучителни семинари за здравни специалисти от детското и училищно здравеопазване.	Български лекарски съюз; Асоциация на професионалистите по здравни грижи; НПО; РЗИ	2014-2020 г.	-	Не е необходим	Брой обучени здравни специалисти.
Мониторинг на здравните услуги.	Осъществяване на общностен мониторинг.	Провеждане на общностна анкета за оценка на здравните услуги в населени места с ромско население	РЗИ, ЦРО	2014 - 2020 г.	-	Не е необходим	Брой обхванати лица от проучването.

3. ПРИОРИТЕТ - ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
1. Подобряване на жилищните условия на социално слаби	1.1. Създаване на благоприятна обществена среда	1.1.2. Провеждане на обществени обсъждания и	Община, ЦРО	2014-2020	-	Не е обходим	Брой достигнати от кампанията Променени

ромски и други уязвими семейства	за интервенции в сферата на жилищните условия	дискусии					стереотипи
	1.2. Изграждане на социални жилища	1.2.1. Определяне на терени	Община	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Брой семейства, настанени в социални жилища
		1.2.2. Строителство на социални жилища	Община	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	
		1.2.3. Осъществяване на съпътстващи дейности за подобряване на нивата на заетост, образование, социални и здравни услуги на настанените, както и на мерки за тяхната трайна десегрегация	Община, ЦРО	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Брой семейства, включени в съпътстващи дейности
2. Подобряване на техническата инфраструктура.	2.1. Подобряване състоянието на техническата инфраструктура в населените места.	2.1.1. Разработване на общинска програма за подобряване на техническата инфраструктура в квартали и райони с ромско население.	Община	2014–2020 г.	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Нова общинска програми
		2.1.2. Преасфалтиране и ремонт на улици в община Долна баня	Община	2014-2020 г.	15 000 лв.	Общински бюджет	Реконструирани улици

4. ПРИОРИТЕТ – ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
1. Преодоляване на бедността, социалната изолация и осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда.	1.1. Осигуряване заетост на уязвими групи чрез обучение.	1.1.1. Организиране на обучителни курсове / курсове за професионална квалификация за безработни лица.	ДБТ, Община	2014-2020 г.	Според бюджета на проекта	мерки, Национални и Оперативни програми	Брой лица включени в квалификационни курсове.
		1.1.2. Осигуряване на възможност за заетост, в т. ч. чиракуване и стажуване след преминалите обучителни курсове	ДБТ, Община	2014- 2020 г.	Според бюджета на проекта	мерки, Национални и Оперативни програми	Брой осигурени работни места.
	1.2. Включване на нискообразовани и неквалифицирани граждани в пазара на труда	1.2.1. Включване на ниско образовани и неквалифицирани лица в схема, която комбинира субсидирана заетост през летните месеци, обучение за грамотност или квалификация през зимните месеци, последващо стажуване при работодател	Община, ДБТ, ЦРО	2014- 2020 г.	Според бюджета на проекта	мерки, Национални и Оперативни програми	Брой лица изведени от системата за социално подпомагане Брой възрастни с повишена квалификация
		1.2.2. Предоставяне на стимули на работодатели за наемането на безработни младежи	ДБТ, Община	2014- 2020 г.	Според бюджета на проекта	мерки, Национални и Оперативни програми	Брой осигурени работни места.

		1.2.3. Включване на роми в национални програми и проекти по ОП за заетост	ДБТ, Община	2014 -2020 г.	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Брой осигурени работни места
		1.2.4. Регионална програма за заетост	ДБТ, Община	2014 -2020 г.	Според бюджета на проекта	Държавен бюджет	Брой осигурени работни места
	1.3. Включване на роми със средно и висше образование в пазара на труда	1.3.1. Провеждане на кампании сред местния бизнес и институции за преодоляване на стереотипите и наемане на квалифицирани роми на подходящи позиции	ЦРО, Община, ДБТ	2014 – 2020 г.	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Брой достигнати работодатели Променени нагласи за наемане на работа
		1.3.2. Създаване на възможност за подsigуряване на стаж за образовани роми при подходящ работодател	Община, ДБТ, местен бизнес	2014-2020	Според бюджета на проекта	мерки, Национални и Оперативни програми	Брой осигурени работни места
2. Активиране на неактивни и обезкуражени лица	2.1.Общностна работа за мотивиране на неактивни и обезкуражени лица в ромските квартали за регистрация в ДБТ и включване в легалния пазар на труда	2.1.1. Мотивационни кампании на Центъра за развитие на общността сред обезкуражени, неактивни и дълготрайно безработни лица	ЦРО	2014-2020	-	В рамките на бюджета на ЦРО	Брой достигнати лица Брой новорегистрирали се в ДБТ
	2.2. Повишаване на капацитета на ДБТ за работа в ромска общност	2.2.1. Назначаване на ромски трудов медиатор	ДБТ	2015-2020	4800	Държавен бюджет	Брой ромски трудови медиатори

3. Повишаване на мотивацията на ромската общност за развитие на предприемачество	3.1. Създаване на предпоставки за развитие на собствен бизнес и управление на малка фирма и средни предприятия	3.1.1. Организиране и провеждане на информационни дни на «Отворените врати» за запознаване с възможности за кандидатстване по проекти за собствен бизнес	ЦРО НПО ДБТ	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Стартирали собствен бизнес
		3.1.3. Изготвяне на профил на местната общност по отношение на предприемачески дейности	ЦРО	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Постигната ефективност

5. ПРИОРИТЕТ – ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
1. Подобряване на ефективността на работа на полицейски служители в	1.1 Повишаване на квалификацията за ефективна дейност на полицейски служители в мултиетническа среда.	1.1.1. Обучения на полицейските служители: веднъж годишно	РУП	2014-2020 г.	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Брой обучени полицейски служители

мултиетническа среда	1.2. Назначаване на роми като полицейски служители	1.2.1. Информационна и мотивационна кампания сред ромски младежи за информиране относно условията за кандидатстване в полицията	ЦРО, РУП, НПО	2014-2020 г.	-	Не са необходими	Брой ромски младежи, мотивирани да кандидатстват за работа в полицията
2. Съвместни действия на полицията и ромката общност	2.1. Съвместни действия на полиция и ЦРО по превенция	2.1.1. Периодични срещи на РУП с модераторите от ЦРО и лидерските групи за планиране на съвместни действия и дискутиране на наболели въпроси	РУП, ЦРО	2014-2020 г.	-	Не са необходими	Брой разрешени случаи
		2.1.2. Превантивна дейност срещу ранните бракове и други патриархални навици	ЦРО, РУП	2014-2020 г.	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Брой разрешени случаи
		2.1.3.Превантивна дейност срещу разпространението на наркотиците в ромските квартали и кварталите със смесено население	РУП, Община, ЦРО, ЦРДУ, ЦОП	2014-2020г.	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Брой работни срещи и лица, участвали в тях, конкретни резултати.
	2.2. Съвместни действия на полиция и други институции по осъществяване на контрол над малолетни и непълнолетни с цел предотвратяване на	2.2.1. Провеждане на срещи и беседи в училищата и институции за деца за запознаване със ЗБППМН и НК. Изнасяне на беседи по въпросите за агресията	Община, училища, МКБППМН, РУП-инспектор ДПС, ЦРДУ, ЦОП	2014-2020г.	-	Не са необходими	Брой проведени срещи, брой изнесени беседи и брой обхванати лица.

	противообществени прояви.	сред подрастващите, тютюнопушенето и употребата на алкохол, домашното насилие, общуването в Интернет и т.н.;					
3.Преодоляване на дискриминацията	3.1. Разяснения относно дискриминацията	Продължавачи отворени приемни с представител от Комисията за защита от дискриминация	Община, КЗД	2004-2020	-	Бюджет на КЗД	Брой лица посетили представителя на КЗД

6. ПРИОРИТЕТ – КУЛТУРА И МЕДИИ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
1. Включване на ромите и маргинализираните групи в културния живот на общината	1.1. Повишаване на капацитета на местните малцинствени общности за участие в основния културен живот на общината	1.1.1. Реализиране на образователна програма за правата и задълженията на общността, като равноправни граждани – листовки, дискусии, медийни продукти;	Община, Училища, ЦРДУ, ЦОП	2014–2020 г.	1000 лв. годишно	Община, училище.	Брой направени и разпространени листовки, брой организирани дискусии, медийни продукти.
2. Запазване и развитие на културната идентичност на малцинствените общности.	2.1. Включване на мрежата от читалища, ЦРО и местни клубове в усилията за развитие и опазване на културната	2.1.1. Запазване на клубовете / кръжоците по интереси в читалището, където участват и деца от малцинственото население	Читалище	2014–2020 г.	3 500 годишно	Бюджет на читалището	Брой създадени клубове / кръжоци

	идентичност на ромите другите етнически общности	2.1.2. Организиране и провеждане на концерти, творчески срещи и прояви с изтъкнати творци от етносите.	община, училище, НПО, Читалище.	2014–2020 г.	Според бюджета на проектите	Оперативни програми, Частни капитали, НПО.	Брой проведени мероприятия и брой на включени участници.
		2.1.3. Запазване на «Клуб приятели на библиотеката»	Читалище	2014–2020 г.	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	Брой включени деца
	Провеждане на ежегодни кампании и събития за опазване, обновяване и популяризиране на ромската култура	2.1.3. Участие на ученици и младежи в Национален детски ромски фестивал „Отворено сърце“ в град Велико Търново.	Община, училища, ЦРО	2014-2020 г.	500 лв. годишно	Общински бюджет	Брой участници в Националният детски ромски фестивал.
		2.1.4. Ежегодно отбелязване на Василица, Международния ден на ромите и Деня на ромската гордост.	НПО, ЦРО, Община	2014-2020 г.	2 000 в. годишно	Общински бюджет	Брой участници участвали в отбелязването на празниците.

7. ПРИОРИТЕТ – СЪЗДАВАНЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ ПРЕДПОСТАВКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩНСКИЯ ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ В ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		Индикатори
					Средства	Източник	
1. Преодоляване на анти-	1.1. Повишаване на толерантността сред младите хора	1.1.1. Продължаване и разширяване на дейността на ЦРО	Община, НПО, училища	2014 - 2020	Според бюджета на проекта	Община, чрез проекти по	Брой участници в дейности за толерантност Променени нагласи

ромските стереотипи и създаване на подкрепяща обществена среда		1.1.2. Провеждане на кампании за толерантност	ЦРО, Община, училища, НПО	2014-2020	Според бюджета на проекта	Оперативни програми	
	1.2. Ангажиране на професионалистите, работещи на терен с представители на малцинствата	1.2.2. Провеждане на ежегодна общинска / областна конференция „Интеркултурното образование като средство за намаляване на отпадането от училище“	РИО, община, ЦМЕДТ Амалипе	2014-2020	600 лв. годишно	За 2014-15 г. : Амалипе, За 2016-20 г.: Община	Брой участващи учители
2. Повишаване на социалния капацитет и активизиране на местната ромска общност	2.1. Създаване / Укрепване и разширяване на дейността на Център за развитие на общността	2.1.2. Продължаване на дейността на общностните модератори към ЦРО - двама за общинския град	Община, НПО, ЦМЕДТ Амалипе	2014- 2020	Според бюджета на проекта	Община чрез проекти по Оперативни програми	брой на проведените събития за толерантност
3. Създаване на подходяща рамка за изпълнение, наблюдение и оценка на изпълнението	3.1. Включване на всички заинтересовани страни	3.1.1. Създаване на комисия за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПИР	Община	2014-2020	Не е необходим	Община, НПО	Брой заседания на комисията
		3.1.2. Провеждане на срещи – дискусии относно резултатите от провеждания общностен мониторинг и необходимите последващи дейности	Община, ЦРО	2014-2020	Не е необходим	Община, НПО	Подобрено качество на услугите, предоставяни на местно ниво

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Усилията на Община Долна баня са насочени към интегриране на малцинствените групи, преодоляване на бедността и социалната им изолация, чрез успешно включване в социума, както и създаване на устойчива схема за сътрудничество между местните институции, представителите на малцинствената общност и неправителствените организации. Изграждането на такова сътрудничество и поддържането на постоянен диалог е предпоставка за реализиране на заложените цели за интеграция, което от своя страна е предпоставка за икономически просперитет. Решаването на проблемите на дадената малцинствена общност, с помощта на нейни представители, чрез активни действия за реализиране на съвместни програми, европейски проекти, информиране и превенция са залогът за бъдещо развитие.

Очакваните конкретни резултати в края на периода на плана за действие са:

- Повишено качеството на образование на децата от ромския етнос;
- Устойчивост на процеса за интеграция;
- Обхващане на всички подлежащи на задължително обучение;
- Увеличаване броя на завършилите средно образование;
- Увеличаване на посещаемостта на учебните часове от учениците застрашени от отпадане;
- Ограничаване броя на отпадналите ученици;
- Намаляване на неграмотността сред възрастните роми;
- Своевременна хоспитализация на родилки в лечебните заведения;
- Намаляване на ранните раждания;
- Увеличаване на здравната култура сред ромите;
- Брой заети, включени в квалификационни курсове;
- Брой лица започнали собствен бизнес;
- Получена професионална квалификация сред младежите от ромски произход;
- Повишаване на екологична култура на ромското население;
- Изграждане и узаконяване на нови жилища, зелени площи и детски площадки;
- Подобряване на техническата инфраструктура в кварталите;
- Съхранена идентичност на малцинствените общности;
- Ограничаване на разпространението на наркотици и проституцията сред ромското население;
- Увеличаване на ролята на малцинствените представителства при контрола на противозаконни прояви сред ромското население;
- Утвърдена обществена структура за развитието на местната общност;
- Включване на целевите групи при изпълнение на дейностите по НПД.
- Повишена осведоменост на целевите групи за ролята на ЕС и по-специално за популяризиране на добри практики и примери от реализирани проекти в областта на интеграцията на ромите;
- Активизирани местни общности, които са информирани за мерките и дейностите по НПД.

VI. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Оценката на изпълнението на плана за действие се осъществява от Общински съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси (ОССЕИВ) чрез мониторинг и прилагане на различни форми за наблюдение и оценка.

Мониторинга се осъществява, чрез систематично събиране и анализиране на информация, както и съгласуване на мерките по плановия документ. Община Долна баня ще включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението. На база тези функции основните методи на мониторинга са:

- Отчитане изпълнението на заложените дейности по приоритетни области на действие в административен мониторингов доклад.
- Формиране на коригиращи мерки, с оглед изпълнението на заложените дейности по приоритетните области на действие в Общинския план за интегриране на ромите в община Долна баня.
- Докладът се представя за одобрение пред ОССЕИВ.
- Докладът се приема от Общински съвет.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Политиката на Община Долна баня е насочена към интеграцията на малцинствата, това е процес на социално-икономическо, политическо и културно включване на тези групи в българското общество. Интеграцията би била по-успешна, когато успеем да формираме интеркултурно възпитание, чиято основа е толерантността – всеки е свободен да се придържа към собствените си убеждения и да признава това право на останалите хора. Промяната в начина на възприемане, категоризиране и представяне на малцинствата от мнозинството е комплексен процес обхващащ всички сфери на живота, включване на цялото общество и активно привличане на представители на етническите общности в управлението на стопанския, културния и политическия живот на страната.

С реализирането на заложените дейности по приоритетните области на действие, община Долна баня се стреми да изгради богата материална и духовна култура на съвременното общество, обединяваща ценностните системи на всички етноси. Достигането на поставените цели и реализирането на политиките ще бъде резултатно, когато мнозинството и представените малцинства си взаимодействат съгласувано и в интерес на общото благо, просперитет и развитие.